

Czwartek, 23 maja 2013 r.

P7_TA(2013)0233

Rwanda: sprawa Victoire Ingabire**Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 23 maja 2013 r. w sprawie Rwandy: przypadek Victoire Ingabire (2013/2641(RSP))**

(2016/C 055/22)

Parlament Europejski,

- uwzględniając Międzynarodowy Pakt Praw Obywatelskich i Politycznych, ratyfikowany przez Rwandę w 1975 r.,
 - uwzględniając Afrykańską Kartę Praw Człowieka i Ludów,
 - uwzględniając Afrykańską kartę na rzecz demokracji, wyborów i dobrych rządów,
 - uwzględniając instrumenty Narodów Zjednoczonych i Afrykańskiej Komisji Praw Człowieka i Ludów, w szczególności zasady i wytyczne dotyczące prawa do rzetelnego procesu sądowego i pomocy prawnej w Afryce,
 - uwzględniając odpowiedź wiceprzewodniczącej/wysokiej przedstawiciel Catherine Ashton z dnia 4 lutego 2013 r. na pytanie pisemne E-010366/2012 dotyczące Victoire Ingabire,
 - uwzględniając umowę o partnerstwie między członkami grupy państw Afryki, Karaibów i Pacyfiku z jednej strony, a Wspólnotą Europejską i jej państwami członkowskimi z drugiej strony, podpisaną w Kotonu w dniu 23 czerwca 2000 roku, a w szczególności załącznik VII do tej umowy, w którym wzywa się do propagowania praw człowieka, demokracji opartej na rządach prawa oraz przejrzystej i odpowiedzialnej administracji,
 - uwzględniając Konwencję ONZ w sprawie zakazu stosowania tortur oraz innego okrutnego, niehumanitarnego lub poniżającego traktowania albo karania,
 - uwzględniając sprawozdanie Amnesty International z 2013 r. zatytułowane „Sprawiedliwość w niebezpieczeństwie: rozprawa w pierwszej instancji Victoire Ingabire”,
 - uwzględniając art. 122 ust. 5 i art. 110 ust. 4 Regulaminu,
- A. mając na uwadze, że w 2010 r., po 16 latach wygnania w Holandii, Victoire Ingabire, liderka Zjednoczonych Sił Demokratycznych Republiki Rwandy (UDF⁽¹⁾), koalicji rwandyjskich partii opozycji, powróciła do ojczyzny, by wziąć udział w wyborach prezydenckich;
- B. mając na uwadze, że Victoire Ingabire, której ostatecznie nie dopuszczono do kandydowania w wyborach, została aresztowana w dniu 14 października 2010 r.; mając na uwadze, że wybory wygrał 93 % głosów ustępujący prezydent Paul Kagame, lider Rwandyjskiego Frontu Patriotycznego (RPF); mając na uwadze, że przed wyborami w 2010 r. UDF nie udało się zarejestrować jako partii politycznej; mając na uwadze, że podobny los spotkał pozostałe partie opozycji;
- C. mając na uwadze, że działalność polityczna Victoire Ingabire skupiała się między innymi na walce o praworządność, wolność stowarzyszeń politycznych oraz wzmocnienie statusu kobiet w Rwandzie;
- D. mając na uwadze, że RPF pozostaje dominującą partią polityczną w rządzonej przez prezydenta Kagame Rwandzie oraz że partia ta kontroluje życie publiczne zgodnie z systemem jednopartyjnym, a krytycy rwandyjskich władz są prześladowani, zastraszani i więzieni;

⁽¹⁾ Z francuskiego: Forces Démocratiques Unifiées (FDU-Inkingi).

Czwartek, 23 maja 2013 r.

- E. mając na uwadze, że w dniu 30 października 2012 r. Victoire Ingabire została skazana na osiem lat więzienia; mając na uwadze, że uznano ją winną dwóch zarzutów, a oczyszczono z czterech innych; mając na uwadze, że uznano ją winną konspiracji w celu zaszkodzenia władzom z wykorzystaniem terroryzmu oraz umniejszania ludobójstwa z 1994 r. na podstawie jej rzekomych stosunków z Demokratycznymi Siłami Wyzwolenia Rwandy (FDLR) – rebeliancką grupą Hutu; mając na uwadze, że prokurator domagał się kary dożywocia;
- F. mając na uwadze, że w dniu 25 marca 2013 r. Victoire Ingabire zabrała głos w czasie rozprawy apelacyjnej, wzywając do ponownego zbadania dowodów;
- G. mając na uwadze, że oskarżenie Victoire Ingabire o „ideologię ludobójstwa” oraz „podziałów” pokazuje brak tolerancji dla politycznego pluralizmu ze strony rwandyjskiego rządu;
- H. mając na uwadze, że w kwietniu 2013 r. podczas rozprawy apelacyjnej przed sądem najwyższym Victoire Ingabire została co prawda oczyszczona z sześciu zarzutów postawionych przez prokuratora, lecz skazana na podstawie innych zarzutów, które nie mają podstawy w dokumentach prawnych oraz, zdaniem jej obrońcy, nie zostały przedstawione w czasie rozprawy; mając na uwadze, że dwa nowe zarzuty to negacjonizm/rewizjonizm i zdrada stanu;
- I. mając na uwadze, że w maju 2013 r., po złożeniu zeznań przeciwko Victoire Ingabire przed sądem najwyższym w Rwandzie w 2012 r., czterech świadków oskarżenia oraz współoskarżeni przyznali, że ich zeznania zostały sfałszowane; mając na uwadze, że znana organizacja praw człowieka wyraziła zaniepokojenie ich „przeciągającym się zatrzymaniem bez prawa kontaktu” oraz „stosowaniem tortur w celu wymuszenia zeznań”;
- J. mając na uwadze, że proces, który rozpoczął się w 2011 r., przez wielu obserwatorów został uznany za umotywowany politycznie; mając na uwadze, że prawo krajowe i władza sądownicza Rwandy naruszają międzynarodowe konwencje, których Rwanda jest stroną, w szczególności międzynarodowe konwencje dotyczące praw politycznych i obywatelskich, które rwandyjski rząd podpisał w dniu 16 lipca 1997 r., w szczególności postanowienia dotyczące wolności wypowiedzi i wolności myśli;
- K. mając na uwadze, że od 16 kwietnia 2012 r. Victoire Ingabire bojkotuje swój proces w proteście przeciwko zastraszaniu oraz nielegalnym procedurom przesłuchań stosowanym wobec niektórych osób współoskarżonych w procesie, w szczególności członków FLDR, podpułkownika Tharcisse’a Nditurande’a, pułkownika Noëla Habiyaemye’a, kapitana Jeana Marie Vianney Karuta i majora Vitala Uwumuremyi, oraz przeciwko decyzji sądu o skróceniu przesłuchania świadka obrony Michel Habimana, który oskarżył rwandyjskie władze o sfabrykowanie dowodów; mając na uwadze, że nie potwierdziły tego władze Rwandy;
- L. mając na uwadze, że założyciel partii PS-Imberakuri Bernard Ntaganda został skazany na cztery lata więzienia za stwarzanie zagrożeń dla bezpieczeństwa narodowego, „dywizjonizm” oraz próbę zorganizowania demonstracji bez zezwolenia;
- M. mając na uwadze, że w dniu 13 września 2012 r. Victoire Ingabire – razem z dwoma innymi rwandyjskimi politykami, Bernardem Ntagandą i Deogratiasem Mushayidim, (wszyscy obecnie przebywają w areszcie w Kigali) została nominowana do nagrody Parlamentu Europejskiego im. Sacharowa za wolności myśli;
- N. mając na uwadze, że Rwanda jest sygnatariuszem umowy z Kotonu, która stanowi, że przestrzeganie praw człowieka jest zasadniczym elementem współpracy UE-AKP;
- O. mając na uwadze, że przestrzeganie praw człowieka, w tym pluralizm polityczny, wolność słowa i swoboda zrzeszania się, podlegają w Rwandzie surowym ograniczeniom, co utrudnia partiom opozycyjnym prowadzenie działalności, a dziennikarzom wyrażanie krytycznych poglądów;
- P. mając na uwadze, że umacnianie demokracji – w tym zapewnienie niezawisłości sądownictwa i udziału partii opozycyjnych – ma zasadnicze znaczenie, w szczególności ze względu na wybory parlamentarne, które mają się odbyć w 2013 r., oraz wybory prezydenckie, które mają się odbyć w 2017 r.;
- Q. mając na uwadze, że ludobójstwo i wojna domowa, która miała miejsce w Rwandzie w 1994 r., nadal wywierają negatywny wpływ na stabilność w regionie;

Czwartek, 23 maja 2013 r.

1. wyraża głębokie zaniepokojenie wstępnym procesem Victoire Ingabire, który nie spełniał międzynarodowych standardów np. w odniesieniu do domniemania niewinności oraz opierał się na sfabrykowanych dowodach i zeznaniach współoskarżonych, którzy byli przetrzymywani w obozie wojskowym w Kami, gdzie rzekomo stosowano tortury, aby wymusić od nich zeznania;
2. stanowczo potępia polityczne uzasadnienie tego procesu, ściganie oponentów politycznych oraz przesądzenie z góry o wyniku procesu; wzywa rwandyjską władzę sądowniczą do zagwarantowania Victoire Ingabire szybkiego i sprawiedliwego procesu apelacyjnego, który będzie spełniał standardy określone w prawie rwandyjskim i międzynarodowym;
3. wzywa do zastosowania zasady równości za pomocą środków zapewniających każdej stronie – oskarżeniu i obronie – te same środki proceduralne i te same możliwości przedstawienia materialnych dowodów dostępnych w czasie procesu, oraz do zagwarantowania im takiej samej możliwości przedstawienia swoich argumentów; wzywa do lepszego sprawdzenia dowodów, w tym środków mających na celu upewnienie się, że dowody nie zostały uzyskane za pomocą tortur;
4. wzywa UE do wysłania obserwatorów, którzy będą monitorować rozprawę apelacyjną Victoire Ingabire;
5. podkreśla, że szanuje niezawisłość rwandyjskiego systemu sądowniczego, lecz przypomina władzom Rwandy, że w ramach oficjalnego dialogu politycznego, jaki prowadzi z Rwandą na mocy art. 8 Umowy z Kotonu, UE wyraziła obawy odnośnie do przestrzegania praw człowieka i prawa do sprawiedliwego procesu;
6. przypomina, że swoboda zgromadzeń, zrzeszania się i wolność słowa są zasadniczymi składnikami jakiegokolwiek demokracji, i uważa, że w Rwandzie zasady te podlegają poważnym ograniczeniom;
7. potępia wszelkie formy represji, zastraszania i przetrzymywania działaczy politycznych, dziennikarzy i obrońców praw człowieka; wzywa władze rwandyjskie do natychmiastowego oswobodzenia wszystkich osób więzionych lub skazanych jedynie za to, że wykonywały one przysługujące im prawo wolności słowa, zrzeszania się i pokojowych zgromadzeń; wzywa w związku z tym władze rwandyjskie do dostosowania prawa krajowego tak, aby zagwarantować wolność słowa;
8. wzywa rząd Rwandy do przestrzegania prawa międzynarodowego, Powszechnej Deklaracji Praw Człowieka, Międzynarodowego paktu praw obywatelskich i politycznych z 1966 r. oraz Afrykańskiej Karty Praw Człowieka i Ludów;
9. przypomina, że zeznania uzyskane za pomocą tortur lub innych form znęcania się są niedopuszczalne w jakimkolwiek postępowaniu;
10. wzywa rwandyjskie organy sądowe do odpowiedniego zbadania zarzutów dotyczących stosowania tortur i innych naruszeń praw człowieka oraz do postawienia winnych tych zarzutów przed sądem, ponieważ bezkarności nie można tolerować;
11. wyraża zaniepokojenie faktem, że 19 lat po dojściu do władzy Rwandyjskiego Frontu Patriotycznego i dwa lata po tym, jak Paul Kagame został ponownie wybrany na prezydenta, w Rwandzie nadal nie ma żadnych działających opozycyjnych partii politycznych;
12. wzywa władze rwandyjskie do zadbania o oddzielenie władzy administracyjnej, ustawodawczej i sądowniczej, a w szczególności do zapewnienia niezawisłości sądownictwa oraz do wspierania udziału partii opozycyjnych w atmosferze wzajemnego szacunku i pluralistycznego dialogu, które są częścią demokratycznego procesu;
13. uważa, że ustawa o ideologii ludobójstwa z 2008 r., która posłużyła do oskarżenia Victoire Ingabire, stała się instrumentem politycznym, aby uciszyć krytyki pod adresem rządu;
14. wzywa rząd Rwandy do zmiany ustawy o „ideologii ludobójstwa” oraz ustawy wprowadzającej kary za przestępstwo dyskryminacji i sekciarstwa, aby dostosować ją do zobowiązań Rwandy wynikających z międzynarodowych przepisów w zakresie praw człowieka;
15. podkreśla, że rozprawa karna Victoire Ingabire, jedna z najdłuższych w historii Rwandy, jest ważna zarówno z politycznego, jak i prawnego punktu widzenia, ponieważ stanowi ona sprawdzian dla zdolności rwandyjskiego sądownictwa do sprawiedliwego zajęcia się w niezależny sposób z niezwykle istotnymi sprawami politycznymi;

Czwartek, 23 maja 2013 r.

16. przypomina władzom rwandyjskim, że demokracja opiera się na pluralistycznym rządzie, działającej opozycji, niezależnych środkach przekazu i niezawisłym sądownictwie, przestrzeganiu praw człowieka oraz wolności słowa i swobody zgromadzeń; w związku z tym wzywa Rwandę do przestrzegania tych standardów oraz do poprawy sytuacji w zakresie praw człowieka;

17. podkreśla, że w kontekście międzynarodowych prac w zakresie rozwoju prowadzonych w Rwandzie należy nadać większy priorytet kwestiom praw człowieka, praworządności oraz przejrzystym i odpowiedzialnym rządóm; wzywa UE, aby we współpracy z innymi darczyńcami międzynarodowymi wywierała stałe naciski, aby promować w Rwandzie reformy w zakresie praw człowieka;

18. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Radzie, Komisji, wiceprzewodniczącej Komisji/wysokiej przedstawiciel Unii Europejskiej do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa, Radzie Bezpieczeństwa ONZ, sekretarzowi generalnemu ONZ, instytucjom Unii Afrykańskiej, Wspólnocie Wschodnioafrykańskiej, Wspólnemu Zgromadzeniu Parlamentarnemu AKP-UE, rządóm i parlamentóm państw członkowskich UE, obrońcom Victoire Ingabire oraz prezydentowi Rwandy.
